

Umijeće slušanja i poštivanje drugoga: vrline u izumiranju

Ispada da sam mizantrop? Nekomunikativni fikus? Ne. Samo sam odrasla u atmosferi pristojnog i zanimljivog dijaloga, a učili su me i da poštujem svog sugovornika – njegovo vrijeme, stavove... i... pristojnu distancu tijekom razgovora (uvaljivanje u osobni prostor još je jedan antipatičan moment kod bahatih ljudi)... Nažalost, kultura razgovora – dijaloga – tečne, ugodne, dvostrane konverzacije između dvoje ljudi - to je pojava u izumiranju. Poneki kolege i poznanici koje susrećem u mnogobrojnim prilikama, toliko su opijeni sami sobom da ne prestaju mljeti o vlastitom životu

Sjedim ja tako na jednom blagdanskom ručku prošlog mjeseca, a preko puta mene sjedi jedna moja starija kolegica, gospođa u godinama, jedna od onih punih sebe koja se nikada ne gasi, a usto je toliko pametna da bi valjda i složenu operaciju mozga znala sama izvesti nakon odgledanog jednog Youtube video tutorijala iz neurokirurgije (ako takvi postoje :)). Gledam je, njena se usta miču i ne prestaju, a svi oko nje ili provjeravaju svoje mobitele ili jedu ili razgovaraju s nekim do sebe... Gospođa se ne da i na kraju valjda razgovara sa salvetom. Pitam se kako ne vidi neverbalne znakove svojih kolega i, s obzirom da nema ničiju pozornost, jednostavno napokon privede monolog kraju... No riječi samo teku, s dozom snobovske nadmenosti i samodopadnosti.

I tu dolazimo do dvije iritantne pošasti koje primjećujem oko sebe i koje me rastužuju... U svijetu egomanijaka i narcisa u kojem se (očito) krećem (a možda je tako i u drugim profesionalnim sferama...), dvije su vrline postale davna prošlost – umijeće slušanja i poštovanje drugoga. Svi se ponašaju kao da su s vama ovce pasli, izdižući se, naravno, na višu razinu jer su "po defaultu" najbolji na svijetu – otkriva to njihovo držanje, pogled, način obraćanja... Vjerujem da i vi susrećete često takav tip ljudi. Ljudi koji ne samo da jako puno govore, već se sve što govore svodi na "ja ja ja/ja bolji od svih" tematiku. To je često povezano s vječitim nadutim stavom da su uvijek u svemu u pravu (čak i u argumetnima koji recimo nemaju veze s njihovom profesijom)... Rijetko preispituju činjenice i davno su zaboravili značenje riječi dijalog. Monolog im je mnogo draži odabir.

Po prirodi sam, neki će se možda jako iznenaditi, relativno introvertan tip osobe i kada me netko, u poslovnoj atmosferi druženja s poznanicima, a ne prijateljima, upita kako

sam – reći ću najčešće – "hvala dobro" (uz neku kratku opasku vezanu za posao, vremenske prilike ili gužvu na cesti)... Nisam Engleskinja, ali decentna komunikacija u poslovnim krugovima puno mi je draža od nadutog busanja u prsa vlastitim postignućima, planovima, putovanjima... Zauzvrat ću, od mnogih osoba, dobiti puni, raskošni, nakićeni izvještaj o njihovim ogromnim uspjesima, avanturama, šopinzingima, genijalnim projektima, fenomenalnom životu... - u maniri one poznate reklame "dosta o meni, popričajmo malo o mom autu"... Toliko se time razmeću da počinjem dovoditi u pitanje istinitost njihovih priča jer zvuče kao da sami sebi nabrajaju sve ono što je u njihovom životu genijalno. Ne prepričavaju meni svoju fantastičnu svakodnevicu, nego valjda sami sebe uvjeravaju koliko su super. Od drugih, dežurnih pesimista, željnih pozornosti, dobit ću pak beskrajnu žalopojku o svim nedaćama i problemima, iako nisam plaćeni psihijatar.

Ispada da sam mizantrop? Nekomunikativni fikus? Ne. Samo sam odrasla u atmosferi pristojnog i zanimljivog dijaloga, a učili su me i da poštujem svog sugovornika – njegovo vrijeme, stavove... i... pristojnu distancu tijekom razgovora (uvaljivanje u osobni prostor još je jedan antipatičan moment kod bahatih ljudi)... Nažalost, kultura razgovora – dijaloga – tečne, ugodne, dvostrane konverzacije između dvoje ljudi - to je pojava u izumiranju. Poneki kolege i poznanici koje srećem u mnogobrojnim prilikama, toliko su opijeni sami sobom da ne prestaju mljeti o vlastitom životu. Da su to bar zanimljive i korisne informacije, duhoviti i šarmantni ljudi čiji vas monolozi oplemene i obogaćuju... Ne, to su najčešće umišljena pametovanja, tijekom kojih čak i kada me netko nešto pita – još nisam niti udahnula, a sugovornik već sam odgovara na pitanje koje je postavio...

E da, kao što primjećujete, neko vrijeme imala sam pauzu od pisanja kolumni. Moja pauza dijelom je također vezana uz ovo o čemu danas pišem... Čitajući neke tekstove i kolumne svojih kolega, shvatila sam da se sve manje fenomenološki bave temama koje ih zanimaju, a sve više kroz svoje tekstove preko medija veličaju vlastitu osobu, nekome se osobno osvećuju, zamaskirano između redova cijelom svijetu daju do znanja koliko imaju znanja/iskustva/uspjeha u bilo čemu što rade, suptilno ili manje suptilno (obrnuto proporcionalno talentu) busaju se o prsa svojim fenomenalnim životima ili, mnogi od njih, pod krinkom simpatičnije ili manje simpatične doze humora – liječe komplekse koje možete detektirati iz aviona, nakon nekoliko pročitanih tekstova. Vraćam se ovdje na ego koji ne zna slušati, već samo zna mljeti o sebi. Većina tih tekstova također se pretvara u "ja ja ja" litanije, s dozom prepotentne i nimalo šarmantne autoritativnosti.

Naravno, kolumne (i danas tako popularni blogovi) jesu osobna forma i teško se distancirati od samih sebe kada zapravo pišete o stvarima iz vlastite perspektive i vlastitih iskustava, ali kada se baš svaki tekst svodi na liječenje kompleksa iz djetinjstva i puberteta ili se pretvori u umišljenu čitabu za čitatelje, e onda nešto tu

fakat ne valja...

Facebook i društvene mreže još su više pridonijele činjenici da se svi svima obraćaju bez imalo poštovanja. Ljudi si uzimaju za pravo da ulijeću u rasprave s nekakve samozvane pozicije autoriteta i sveznajućeg apsoluta, uopće ne vodeći računa s kim razgovaraju... Takve drske persone vrlo često imaju toliko pravopisnih pogrešaka u rečenici da odmah izgubite volju za daljnjom raspravom... Jer ako za početak ne znaš ni vlastiti jezik, onda te doista ne mogu uzeti kao ravnopravnog sugovornika... Jer očito nismo svi jednako obrazovani i očito nismo svi - isti.

Ukratko, prestara sam za umišljene veličine, slušanje samodopadnih monologa i situacija u kojima mi ljudi pristupaju kao da smo si stari frendovi pa si onda daju za pravo da mi komentiraju život, način oblačenja, dužinu trepavica, boju kose, odabir životnog partnera, način na koji radim posao... S takvima mi je puno draže ostati na "Jedva čekam proljeće..." tematici. Jer meni nikada ne pada napamet ljudima koje površno poznajem soliti pamet, istresati svoj život ili im davati savjete koje nisu uopće tražili. Za to postoje prijatelji. Ili psihijatri, ako prijatelja nema...